

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa A. O. i T. O.
przeciwko m W.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

w nawiązaniu do tych przesłanek. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powodowie wniesli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), o której miało świadczyć nieuwzględnienie powództwa z uwagi na brak podstaw do nałożenia na pozwanego obowiązku skorygowania udziałów w nieruchomości wspólnej przypisanych już wyodrębnionym lokalom do takich wartości, by możliwe było ustanowienie odrębnej własności lokalu także na rzecz powodów z udziałem wynoszącym 0,404. Powodowie wskazali, że podstawą nałożenia takiego obowiązku jest art. 1050 k.p.c. Powołali się również na to, że nie należy tolerować sytuacji, w której nie mogą uzyskać ochrony prawnej ze względu na postawę pozwanej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy skarżących o oczywistej zasadności skargi. Art. 1050 k.p.c. nie jest przepisem prawa materialnego i oczywiście nie może być podstawą roszczenia powodów o nałożenie na pozwanego obowiązku określonego zachowania się. Przepis ten określa natomiast sposób prowadzenia egzekucji stwierdzonego orzeczeniem sądu

obowiązku dłużnika polegającego na dokonaniu czynności niezastępowalnych. Zastosowanie art. 1050 k.p.c. jest możliwe jedynie wówczas, gdy czynności, do wykonania których dłużnik ma być przymuszony sposobami określonymi w tym przepisie zostaną sprecyzowane w tytule wykonawczym. W celu spełnienia tego wymagania powód jako wierzyciel już w żądaniu pozwu musi precyzyjnie określić działania dłużnika, których - na podstawie łączącego go z nim stosunku prawnego i ze względu na ten stosunek - oczekuje. Będąc związanym żądaniem pozwu (art. 321 § 1 k.p.c.), sąd nie może czynności tych ustalić we własnym zakresie i wydać orzeczenia, którego powód się nie domagał. Żądanie zgłoszone przez powodów w niniejszej sprawie, a zmierzające do „zobowiązania pozwanego do doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem wielkości udziałów w nieruchomości wspólnej” nie nadaje się do wykonania na podstawie art. 1050 k.p.c., gdyż wynika z niego jedynie, osiągnięcia jakiego skutku powodowie oczekują od pozwanego, ale nie wynika, na drodze jakich czynności skutek ten ma być osiągnięty. Organ egzekucyjny, nawet jeśli w tej roli występuje sąd, nie może kreować egzekwowanych obowiązków dopiero na tym etapie stosowania prawa, jakim jest egzekucja sądowa.

Powodowie powołali się też na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego. (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawili w formie pytania: czy podstawą oddalenia powództwa, które jest zasadne, może być trudność związana z wykonaniem zapadłego orzeczenia?

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, w celu wykazania występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania konieczne jest wskazanie na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny,

którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytanie sformułowane przez powodów nie ma cech zagadnienia prawnego w znaczeniu przedstawionym wyżej. Nie pozostaje ono też w związku z okolicznościami sprawy. Stwierdzenie, że wykonanie orzeczenia napotyka na trudności będzie możliwe dopiero wtedy, gdy powodowie określą sposób zachowania się pozwanego, który by prowadził do zaspokojenia ich interesu i mógł być oceniony jako wykonanie zobowiązania wobec powodów, a zatem i wykonanie orzeczenia stwierdzającego to zobowiązanie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265), orzeczono jak w postanowieniu.